

Vijf tips bij

Het kerkgebouw als kloppend hart van de wijk

De metamorfose van de Fonteinkerk in Krimpen aan de IJssel is een schoolvoorbeeld van hoe een kerkgebouw kan uitgroeien tot het kloppend hart van de wijk. De aanpak van deze gemeente, bekroond met de tweede prijs van de VKB-MercerMarsh Award 2025, biedt waardevolle lessen voor kerkrentmeesters die hun eigen kerk willen vernieuwen of toekomstbestendig maken. Hieronder vijf tips, gebaseerd op een gesprek met Derk-Jan Raven en Cees Paul over de ervaringen van de Fonteinkerk, waarmee elk college van kerkrentmeesters direct aan de slag kan.

TEKST JOOST SCHELLING BEELD WILLEM JAN DE BRUIN FOTOGRAFIE

1

Zet communicatie en participatie centraal

Vanaf het eerste moment werden gemeentelieden actief betrokken bij de plannen voor de verbouwing en fusie. Door regelmatig te communiceren – bijvoorbeeld met maandelijkse filmpjes via de kerk-app en interactieve sessies met de architect – bleef iedereen op de hoogte en kon men eigen wensen en ideeën inbrengen. Transparantie over wat wel en niet mogelijk was, zorgde voor begrip en draagvlak. Maak van communicatie geen bijzaak, maar een vast onderdeel van het proces: zo creëer je eigenaarschap en voorkom je weerstand.

2

Ontwerp voor openheid en gastvrijheid

De Fonteinkerk koos bewust voor een open, lichte ontmoetingsruimte met zicht op het park en de fontein. De ontvangsthuis is ruim en uitnodigend, met altijd iemand aanwezig om bezoekers welkom te heten. Dit open karakter – zowel letterlijk als figuurlijk – verlaagt de drempel om binnen te stappen en bevordert ontmoeting. Denk bij (ver)bouwplannen na over hoe het gebouw uitnodigend kan zijn voor iedereen, niet alleen voor vaste kerkgangers.

3

Maak multifunctionaliteit mogelijk

Flexibele zalen, een goed uitgeruste keuken en slimme inrichting zorgen ervoor dat de Fonteinkerk geschikt is voor uiteenlopende activiteiten: van taallessen voor nieuwkomers tot jeugdclubs, seniorenmiddagen, concerten en verhuur aan externe partijen. Door multifunctionaliteit centraal te stellen, wordt het gebouw intensief gebruikt en blijft het relevant voor verschillende doelgroepen. Kijk kritisch naar de indeling en faciliteiten van je kerkgebouw: waar kun je met eenvoudige aanpassingen meer mogelijk maken?

4

Zoek actief verbinding met de wijk

De Fonteinkerk is niet alleen een huis voor de gemeente, maar ook een plek waar wijkbewoners zich welkom voelen. Door samen te werken met de burgerlijke gemeente en initiatieven te organiseren zoals gezamenlijke maaltijden en een pluktuin aan het water, wordt de kerk een ontmoetingsplek voor iedereen. Zet als college in op samenwerking met lokale partners en zoek naar manieren om de deuren letterlijk en figuurlijk open te zetten voor de buurt.

5

Zorg voor zichtbaar en benaderbaar leiderschap

Een doorslaggevende succesfactor bij de Fonteinkerk was de zichtbaarheid en benaderbaarheid van de projectleiders en kerkenraadsleden. Iedereen wist wie er betrokken waren en kon altijd terecht met vragen of ideeën. Dit voorkwam dat het project een 'achterkamertjesproces' werd en versterkte het gevoel dat het echt een gezamenlijk traject was. Investeer als college in zichtbare aanwezigheid en openheid: zo bouw je vertrouwen en draagvlak op.

Lees hier een uitgebreid interview met Derk-Jan en Cees

De eerste stap

De vernieuwing van de Fonteinkerk laat zien dat een kerkgebouw veel meer kan zijn dan een plek voor de zondagse eredienst. Het kan uitgroeien tot een huis voor de hele wijk, waar ontmoeting en verbinding centraal staan. Welke stap zou (j)oúw college als eerste willen zetten om de kerk (weer) het hart van de gemeenschap te maken?